

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A fél milliós könnyelműség.

I.

Mikor Szentes város villamos közvilágításának berendezése immár csaknem teljesen készen áll és maholnap nyilvánosan a közhasználatnak lesz átadható, — ime egyszerre egy megdöbbentő titok pattan ki: az, hogy félmillió könnyelműséggel ment bele a város előző képviselőtestülete a villamos közvilágítás berendezésének szerződéses biztosításába, ami — magyarul szólva annyit jelent, hogy félmilliót kockáztatott az a könnyelmű képviselőtestület a város vagyonából, az ellenszolgáltatásnak minden biztosítása nélkül.

Olvassa ezt a szörnyű leleplezést, önkéntlenül tolauskodik előtérbe a kérdés: hol volt akkor ennek a könnyelműségnek a mostani feltárója, mikor a villamos közvilágítás létesítésére nézve a Siemens és Halske céggel a tárgyalások folytak; hol volt akkor, mikor a tárgyalások eredményét szerződésbe foglalták; hol volt akkor, mikor ezt a szerződést a közgyűlés, az a korábbi könnyelmű képviselőtestület letárgyalta és elfogadta és a szerződés, mint minden terhes szerződés, törvényszerűen közzemlére volt kitéve és hol volt akkor, mikor ezt a szerződést a fölöttes vármegyei törvényhatóság bírálta fölül és hagyta jóvá?

Jogos volna mind ez a kérdés még akkor is, ha tudjuk, hogy a könnyelműség leleplezője akkor nem volt még tagja a városi képviselőtestületnek, mikor a villamos közvilágítás fölött a tárgyalások és alkudozások a város és a cég között folytak, sem akkor, mikor a szerződés megkötetett. Jogos volna — ismétéljük — mindez a kérdés e ténykörülmeny tudása mellett is, mert hiszen kétségtelen tény, hogy — ha városi képviselő akkor nem volt is a titok kiptantatója, de a lapszerkesztő akkor is volt és ez a minéműsége nemcsak erős fegyvert adott a kezébe márkakor is, melylyel a közérdekekben való titkoknak minden zárát kinyithatta, hanem ez a minéműsége egyenesen kötelezte volna is őt arra, hogy az ilyen életbevágó kérdést, amilyen egy község belső életében egy villamos közvilágítási vállalat létesítése, keletkezésétől végső betelejezéséig a legéberebb figyelemmel kísérjen és tanulmányozzon és a terv megvalósításának minden fázisára ügyelve, óvjon, figyelmeztessen, ha olyant tapasztal,

ami a közjónak kárára van, a közérdekbe beleütközik.

A cikkirő azonban akkor, a villamvilágítás ügyének ebben az állapotában, melyben az általa most felfedezett félmillió könnyelműség még megelőzhető lett volna, nem volt sehol. E helyett most áll elő, mikor maga a mű már a befejezés küszöbéhez jutott el, hogy felkavarja a köznyugalmat: baj van, félmillió közbvagyon a városnak forog kockán a volt képviselőtestület bűnös könnyelműsége folytán.

Igy kiált fel most, mikor egy kész, egy fölöttes hatóságilag jóváhagyott, tehát jogerős, tehát mindenik félre és így a városra is kötelező szerződést kell realizálni.

Nem kötnék bele a kérdésbe: hogy hol volt hát a cikkirő a tárgyalások, alkudozások idején s hogy miért nem állt akkor kötelességszerűen elő annak a megakadályozására, amit ő ma ilyen rettenetes és megdöbbentő könnyelműségnek bélyegez meg, mert olybá tűnnék fel, mintha e kérdések mögé akarnók magukat elsáncolni a helyett, hogy nyiltan szembekerüljünk a vádjaival. Csak a tényt akartuk megállapítani, hogy akkor ő nem volt — ebben a kérdésben — sehol, vagy legalább nem volt ott, ahol — mint szerkesztőnek — lenni kötelessége volt volna.

Kimondjuk azonban nyiltan és határozottan, hogy a félmillió könnyelműség csak az ő fantáziájában létezik és kerülgetés helyett egyenesen rátérünk állításunk bizonyítására.

Hogy ezt tehesük: sorra vesszük a „Félmillió könnyelműség” című cikksorozata állításait, hogy ugyanazon sorrendben bizonyíthassuk a mi állításunk igazát.

A cikkirő a könnyelműség feltárását azon kezdi, hogy a villamos közvilágítás kérdésének keletkezéséhez nyulva vissza, párhuzamot von a Szánthó-Tóth-féle és a Siemens és Halske-féle vállalati szerződés közt.

Azt mondja: a város szerződést kötött Szánthóval és Tóthtal, hogy állítsák fel a villamos közvilágítás ellátására szolgáló művet, ehhez adott nekik jogot, de pénzt nem adott. Ellenben Siemens és Halskének pénzt adott, 410000 koronát, hogy a város pénzén állítsák be azt a villamos közvilágításra szolgáló művet.

Ez a két dolog — így állítva szembe egymással — igazán megdöbbentőnek tünteti fel az előző kép-

viselőtestület könnyelműségét. De ha a szerződéseket vizsgáljuk, azok tartalmából nem csupán ezt, hanem az erre vonatkozó lényegyet is kihámozzuk és ismertetjük: akkor semmivé zsugorodik össze a könnyelműség.

Mert igaz, hogy a város Szánthó és Tóthnak nem adott volna egyebet, csak jogot, ellenben ez a jog ötven esztendőre biztosította a nevezetteknek a közvilágítást úgy, ezért a város, ezen ötven esztendőn át, 600 közvilágítási és 4 ivlámpa után, lángonként 32 koronát, vagyis évenként 19200 koronát fog fizetni, negyedéves utólagos részletekben; ha pedig a város a villamos közvilágítási mű telepét az ötven év előtt kívánta volna a vállalkozóktól átvenni, — ez esetben ezt először is a vállalat első harminc évében egyáltalán nem tette volna meg, harminc év után pedig — két évi előzetes felmondás esetén — fizetett volna a város — megváltás címén: a berendezési becsáron fölül még ennek harminc százalékát, 35 év után a becsárt és ennek 20 százalékát.

Vagyis, ha a vállalkozók már 30 évig üzemben tartották volna a telepet, dacára annak, hogy ezen harminc év alatt — mindig feltéve, hogy a közvilágítás csak 600 lámpa marad — évenként 19200 koronát, összesen tehát 576000 koronát fizetett volna már ki a város a vállalkozóknak a villamos közvilágítás ellátása címén, még mindig meg kellett volna fizetnie az egész berendezés becsárárt és ezen fölül még e becsár 30 százalékát, ha a telepet magához akarta volna váltani és csak 50 év múlva ment volna át a telep és felszerelés teljesen díjmentesen a város tulajdonába, mely 50 év alatt azonban, 600 láng után számítva, már 970.000 koronát fizetett volna a város a vállalkozóknak a közvilágítás szolgáltatásáért.

Nem csupán jog volt tehát az, amit a város Szánthó és Tóthnak — szerződés szerint adott volna, hanem egy nagy obligó is, melylyel a város magát ezen ötven évre, 600 közvilágítási láng után, évi 19200 korona fizetésre kötelezte. Ebben az obligóban pedig bent volt a városra nézve az a súlyos feltétel, hogy — ha 30 éven át fizette volna is már az évi 19200 koronát, együttesen tehát 576000 koronát, még mindig csak a

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert. 15—1

villamos műtervezésének teljes becsára és a lecsón fölül 30 százalékos ráfizetése árán volt volna csak módjában a telepet magához váltani.

Es mit ad a város a Siemens és Halske cégek és mit kap ezért ellenszolgáltatásképen?

Ad a város a cégnek egy 410000 koronából szóló és a cég által bármely háza a pénzintézetnél realizálható kötelezvényt. Ezen kötelezvény, vagy nördjük: ezen 410000 korona összeg ellenében köteles a cég Szentes városnak egy — 4000 db 16 os normálgyertyafényű izzó lámpa és 12 izzólámpa világítására alkalmas üzemlepet felépíteni, felszerelni, berendezni, üzembe hozni és maga, vagy jogutódja által üzemben tartani öt, esetleg 10 évig, sőt ha a város kívánna, 25 évig is.

Ez a telep, a berendezés minden, tartozékaival együtt azonnal Szentes város kizárólagos tulajdonát képezi annyira, hogy — ha a cég nem a város, hanem a saját telken építés is azt fel, már e telek tulajdonjogát is köteles a vállalkozó, az első perctől, a rajta levő beüzemléssel és tartozékaival együtt Szentes város javára, tehát és igénymentesen bekebelezettni. Azon idő alatt, míg a telepet a cég vagy jogutóda kezeli, a város a közvilágításért nem fizet semmit, mert a közvilágítás évi ára befoglaltatik a 410000 koronás kölcsön évi annuitásában, mely pedig évenként, 5 12 százalékkal számítva, csak 21000 koronát tesz ki. Ellenben köteles a vállalkozó a városnak, üzleti haszonrészességéért, az első 5 évben 10 százalékos, a következő esztendőben 20 százalékos adni, mely összeg azonban évi 3500 koronánál keveseb nem lehet.

A 410000 koronás kölcsön annuitásával, vagyis 21 ezer koronával, melyből haszonrészességéért évenként 3500 korona visszatérül, — az első 10 esetleg pedig 25 esztendőben tehát évi 17500 koronával a város nem csupán a közvilágítás évi költségét fődözi, hanem egyidejűleg ugyanezen összeggel, 10 év alatt tehát 175 ezer, 25 év alatt pedig 37500 koronával csökkentti a villamvilágítási telep át-háramlási értékét is.

Tíz év után, — ha a város látja, hogy a villamvilágítási vállalat haszonhozó üzlet, jogában áll, azt minden külön megváltás fizetése nélkül, azonnal a birtokába venni és a maga javára tovább fentartani, értékesíteni, kezelni; holott a Szánthó-Tóth-féle szerződés szerint csak 30 év után, ekkor is csak a becsérték és annak 30 százaléka lefizetése árán juthatott volna hozzá a haszonhozó vállalathoz, dacára annak, hogy e 30 évben nem 17500, hanem 19200 koronát fizetett volna évenként a közvilágításért, vagyis 25 év alatt 42500 koronával többet, mint amennyit a Siemens és Halske cégnek fog fizetni.

Melyik szerződés hát az előnyösebb a városra: nem nehéz ezekből megítélni. Es nem lesz nehéz itélni egyebekben sem.

Osztrák és magyar kereskedők.

Nem csak az áru statisztika bizonyítja, osztrák gyárosok is bevallják, hogy ha elvesztenék a magyar fogyasztó piacot, akkor az ő gyáripari termékeiket sehol sem volna képesek elhelyezni. Azt lehetne ebből következtetni, hogy az osztrák nagykereskedők dőlgetik a magyarokat mint legjobb vevőket, hogy ezek iránt, ha bűnös szándék nem forog fent, elnézők az esetben is, ha a rossz üzleti viszonyok belesodorják a bukás örvényébe.

Csalódik, aki ilyent hisz. Számos példa bizonyítja, hogy az osztrák nagykereskedők a legkíméletlenebbül bánnak el a fizetési zavarokba jutott magyar kereskedővel, sőt újabbban a magyar büntető bíróságokat használják fel, hogy a saját hibáján kívül fizetése képtelenné vált kereskedőt, illetve annak családját a becsületvesztéssel való fenyegetés útján kényszerítsék a bécsi hitelző követelésének akár a föld alól való előteremtésére is. A hamis bukás, vagyonelrejtés stb. címen osztrák kereskedők részéről magyar kereskedők ellen tett bűnvádi feljelentéseknek se szere se száma, de a feljelentések legtöbbje adatainak bizonyít és a feljelentett kereskedők felmentésével végződött.

Igy történt ez legközelebb a nagyváradi törvénytörvényésnél is, ahol egy szerencsétlen székegyházi kereskedő ellen történt bécsi hitelzők részéről a feljelentés. A kereskedő vizsgálati fogságot szenvedett, mikor a vád galád volta kiderült. Es ugyanaz az ügy felelőre tette a bécsi kereskedők más galád tetteit is.

A székegyházi kereskedő ügyének tárgyalása a törvényés Varnai Ferencz dr. védőgyűvő estétet követő fel, amelyek bizonyítják, hogy bécsi kereskedők a hozzájuk egyezkedés végett felutazott magyar kereskedőket ott — család vadja alapján — a bécsi rendőrséggel letartóztatják, a rendőrség napokig, sőt hetekig ott tartotta a tőbe jutott áldozatokat és csak akkor helyezte szabadlábra, mikor a kétségbeesett rokonság, még a családi erejüket is pénzé téve, a letartóztatottat kiváltotta. Szinte hihetetlennek tartanék ezt a törvénytelen, kegyetlen erőszakoskodást, mely az aiban rablóbandák üzemre emlékeztet, ha nem a törvényesség előtt, nyilvánosan, szavahihető ember tarta volna azt fel.

A bécsi Kreditoren-Verein — hasonlóan a velencei tizek tanácsához — itél elevenek és holtak lelett s messze elnyúló karmaival Magyarország legszélső zugában is megragadja áldozatait. Es ennek a Verein-nak nagy számmal vannak besugói hazánkban is, akik a legártatlanabb kereskedőt is a szegény-padra segítik. — Okavodjanak magyar kereskedőjeink ettől a veszedelmes poliptól és igyekezzenek kibontakozni az osztrák árúhtel veszedelmes bilincseiből.

Adig is pedig jó volna, ha a magyar rendőrségek és ügyészségek nem volnának olyan túlságosan kész szolgálai a bécsi nagykereskedőknek és alaposabban vizsgálnák meg azokat az eseteket, melyekben osztrák panaszra magyar polgárt zaklatnak vizsgálati fogsággal. Ez a legkevesebb, amit magyar

állampolgár a magyar igazságszolgáltatástól megkívánhat.

Oktatásiügyi bajok.

A tankötelesek összeírásának, az eljárás és eredmény fölülbírálásának már meg kellett történni, mert hiszen immár az iskolába való beíratások is befejeződtek. Hogy maga a tankötelesek összeírása mennyire befolyásolja a tankötelezettség szigorú keresztülvitelétől elvart eredményt a tanításban is: ezt különben kiemelni főleges.

Hogy a tankötelesek leggondosabb összeírása mellett is számos tanköteles buvik ki az iskolázatás kötelezettsége alól: ezt eléggé tapasztalták azok, akik e téren nem röszteltek megfigyeléseket tenni. A tankötelesek korát az összeírások a szülék bemonadása alapján írják be. Nos hat, megtörténik biz az, hogy így a gyermekek jelentékeny százaléka makacsul vonakodik betölteni a hatodik életévét, amelytől fogva tankötelesek kellene vállalnia és ismét egy jelentékeny százalék annál inkább siet betöltenie a 12-ik, illetve a 15-ik életévét, hogy kiessen a tankötelesek sorából.

Nem volna érdektelen a születési anyakönyvekből kimutatni, hogy a gyermekek hány százaléka lesz így a tankötelesek közül elcsikkasztva.

Akik egy előző évi összeírások — szülék bemonadása folytán még vonakodtak a 6-ik életévüket betölteni, azok a következő tanévben már mint 7, sőt nem ritkán mint 8 évesek szerepelnek, hogy minél előbb elérhessék a 12-ik életévüket. Ha azt kérdezzük az ilyen szüléktől, miért nem íratta be gyermekét már az előző tanévben, többnyire az a felelet: hogy a gyermek gyöngye volt. Persze, azt csak nem vallhatja be, hogy az iskolázatás idejéből elcsikkasztott el egy-két esztendőt. Nem kell hát — ilyen viszonyok közt — legkevésbé sem csudálni, hogy az ismétlőiskolákban — már tudniillik ahol ilyen is van, — még ma is nem eséklyk számmal találai olyan növendékeket, akik a maguk bevallása szerint a mindennapi iskolába három, legfőlebb négy évig jártak, mert hiszen szülék jóvaltalább elcsikkasztottak el a rendes tankötelezettségük elejét is, végén is legalább egy-egy évet. Csak elvéve találunk olyanokat, akik 5 vagy 6 évig is latogattak az elemi népiskolákat és ezek közt ismét csak mutatóba akadnak olyanok, akik öt, vagy tőpennéggel hat osztályt is végeztek, míg a többinél az 5—6 évi iskolázás egyes osztályokban történt megbukás révén al elő, ami rendszerint csak annak a következménye, hogy egyes tanévekben csak éppen hogy be-betukantak az iskolába pusztan azért, hogy rendes növendékl szerephessenek és a tankötelezettségtől rendelkező törvénynek eleget tegyenek.

Az összeírásból származó eme hátrányok önként megszűnnek ott, ahol a tankötelesek összeírása a hivatalos anyakönyvi adatok alapján történik.

A tankötelesek összeírásából származó bajokat azonban nyomon követik a gyermekek beíratásából származó tanügyi bajok. Ha egy városban vagy községben többféle iskola van, azt látjuk, hogy ezek fentartó hatóságai óvakodni látszanak attól, hogy a beíratkozásokra és az iskolázatás megkezdésére nézve egységes határidőt tűzzenek ki. Különbön is, a beíratkozás határideje bár ki van tűzve és rendszerint talan meg is van hirdetve, — voltaképpen nem bir semmi jelentőséggel sem. A szülék ősi gyakorlatból tudják, hogy a beíratkozás igazában egész éven át tart és akarmikor felvezetik a gyermeket, mert hiszen az iskolafentartó hatóságok úgy is csak alakosgnak tekintik a határidő kitűzését.

A közeégi közigazgatás rendszerint a felutalós, vagy még csak ez után következő feladatának tartja, a beíratási határidők letelével a mulasztó szülék ellen a törvény teljes szigorával fellépni és bár a beíratkozásra vonatkozó felhíves figyelmen kívül hagyására természetesen nem nyomban az első fokú megbírságolást kellene a szülék ellen alkalmazni, — rendszerint akkor még csak a

megintést alkalmazzák, ami — ha gyorsan megy — egy-két hónap alatt jut el valahogyan az érdekelt kéhez.

Ezt már mind szépen kitapasztalták a szülők és rendezint ki is használják. Közben aztán olyan érdekes esetek is fordulhatnak elő, hogy a kelő időben beiratkozott gyermekek szüleit, a gyermek ingatlan mulasztása miatt megbírságot, míg ellenben a be nem iratkozott tankötelesek szülei ugyanaz időben még csak megintésben részesülnek.

Ilyen tapasztalatok aztan lassanként praktikuskoká teszik a többi szüléket is. Mindezekből pedig következnek harmadsorban az oktatás bajai.

Magá a tananyag természetesen az egész szorgalmi időn át való tanításra van megálapítva és így van beosztva a tanmenet is. Hogy lehet ezt a 10 hónapi tanításra szánt tananyagot 7—8 hó alatt pedagógiailag feloldozni? — Uztott iskolában néhány heti késedelmeséget még könnyen be lehet hozni, de osztatlan iskolában — pedig a népisikolák jelentékeny százaléka ilyen, — már egy-két nap is vesztetés, hát még 1—2 hét vagy ugyanannyi hónap.

Mit tesz tehát ilyen viszonyok közt a tanító, vagy helyesebben szölvá: mit tehet? — Mindenek előtt összvonja az anyagot. Pedig ez az összevona nem terjedelmi, hanem rendszerint értelmi rövidült, kuszáltságot jelent. A tanításban való sietés az értelemfejlesztő tanítás háttérbe szorítását eredményezi és ezeknek az állapotoknak évről-évre való ismétlődése megrendíti a tanítás szablonosságát és lassanként a legképzettebb, legtörekvőbb tanítót is rabjává teszi.

Az utóbbi időben már elismeréssel is találkoznak a tankötelesek beiratkozása tekintetében elért eredmények fölött; de ezzel szemben mind hangosabbak lesznek a panaszok, hogy a népoktatásban nincs meg a szükséges és kívánatos intenzivitás.

Es igazuk van mind a két részen. Csak-hogy az elsőt, a tankötelesek beiratkozásánál elért eredményt kissé túlbecsülik. Ott kell még több körültekintést kifejezteni az itt felsorolt s még ezenkívül is létező bajok megszüntetésére és akkor meg fog szünni a panasz, hogy az iskolai tanításból hiányzik az intenzivitás. Követjük meg a törvényszerű beiratást gyermekeiknek a szüléktől a legnagyobb szigorral, mert ha ezt nem tesszük, akkor a beiratások körül elért eredmény statisztikája csak élettelen számok halmaza marad.

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Elnökségétől.

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület, a f. 1902. évi szeptember hó 20. án, d. e. 10 órakor, a Nagyméltóság n. kir. Földmivvelésügyi Miniszter ur támogatásával, Szentesen, a külső vásártéren e célra kijelölt helyen Borjű-es sertésdíj a szert rendez, a következő feltételek mellett:

Díjak: I. Bikánál: első díj 4 drb. 20 koronás arany, második díj 3 drb. 20 koronás arany, harmadik díj 2 drb. 20 koronás arany, negyedik díj 1 drb. 20 koronás arany.

II. Úszóknél: első díj 4 drb. 20 koronás, második díj 3 drb. 20 koronás, harmadik díj 2 drb. 20 koronás, negyedik díj 1 drb. 20 koronás arany.

III. Sertéseknél tenyészkanokra: első díj 2 drb. 20 koronás, második díj 1 drb. 20 koronás, harmadik díj 1 drb. 10 koronás.

A díjazás feltételei: I. Bikánál: Elővezethető minden csongrádvármegyei lakos saját nevelésű és birtokában levő egy éves és idősebb, tisztá magyará fajtájú bikája.

II. Úszóknél: Elővezethető minden csongrádvármegyei lakos saját nevelésű és birtokában levő, hazai kondorszerű, egyszínű, egy évesnél nem idősebb tenyészkanja.

III. Tenyészkanoknál: Elővezethető minden csongrádvármegyei lakos saját nevelésű és birtokában levő, hazai kondorszerű, egyszínű, egy évesnél nem idősebb tenyészkanja.

Elsővetés köteles a jószág bejelentése-

kor azt, hogy a jószág saját nevelése, két tanúval igazolni.

A díjazásra bejelentések eszközölhetők 1902. évi szeptember hó 20. án reggeli 8 óráig, az egyesület titkári hivatalában, a bejelentett jószág pedig ugyanaznap reggel 9 órára a külső vásártéren e célra kijelölt helyre előállítandó.

Előre benem jelentett jószág nem vezethető elő.

Ezen díjakra csak csongrádvármegyei kisé g a z d á k jelenthetik be józágaikat, mert csak a kis ilyen nek józágai díjazhatók. Keit Szentesen, 1902. szeptember 5-én.

A Csongrádvármegyei Gazd. Egyesület Elnöksége.

Ujdonságok

Szentes, 1902. szeptember 6.

— A f. hó 14-ki Kossuth-ünnepély programjából újabban a következő részleteket közöljük: A színházteremben tartandó délelőtti ünnepélyen Zsoldos Ferencnek Nagy Vilma urt fogja előadni Rákosi Viktorok ez alkalomra írt Fohászatát; utána Bözörményi Jenő szavalja Ábrányinak »Kossuth sirja« című költeményét. Közben az iparosifjak dalokőre énekel a Szózatot, Hymnuszt, és Kossuth Hymnuszt. — A népünnepély programja ez: Nemzeti zászló, énekl a szentesi daloskör. Kossuth óda, szavalja Bugyi Jolánka kisérvény. Kuruc dalok, előadja a daloskör. Talpra magyar, szavalja Falussy István színész, ezt követi Kossuth imája a kápolnai események fölött; csoportkép, bemutatja a helybeli színtársulat. Az imát mondja Rákosi Antal. Folytatólag Kossuth szobrának megkoszorúzása, csoportkép. Szózat, énekl a színtársulat összes személyzet. — Szavaltat Rác Emmsuka kisérvénytől. Óda, szavalja Pauli Antal. Tavasz elmúlt, énekl a daloskör. Az esteli díszelőadás programja a következő: Hymnus, énekl az egész színi személyzet. Kossuth óda dr. Csillag Károlytól, szavalja Tarján Irma. Apotheosis. Kossuth Hymnus Breznay Gézáttól, énekl az egész személyzet. »Arany lakodalm«-ból 3 kép. Kossuth Lajos megdicsőítése. Kossuth nótá, énekl a színtársulat. Mindezfényes világitással.

— A makó-vásárhelyi vasút. végrehajtó bizottsága a napokban ülésezett Makón, Mező Sándor dr. főispán elnöklése mellett s ez ülésén az építési vállalkozónak, kereseti kimutatása alapján 104000 koronát utalványozott ki. A bizottság ugyanekkor elhatározta, hogy a jószágforgalom érdekében Földeák és Szikáncs állomásokon külön marharakodó állomások engedélyezését kéri a földmivvelésügyi minisztertől. Targyalta a bizottság az arad-csanádi vasút által a Makó-Apátfalva közötti peagevonal használatára vonatkozó szerződést, melyet elfogadhatók nem talált, mivel a nevezett vasút 21900 koronát követel ezen útszakasz használatáért, holott hozzávetőleges számítás szerint, az előrelátott jövedelem arányában ezért 2—3 ezer koronányi összegnél többet nem igen lehet fizetni. Fölkéri ennél fogva a bizottság a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy az érdekelteket hívja össze közös tanácskozársra s az ezen kifejeződők alapján döntönsön majd maga a kereskedelemügyi miniszter a peage szerződés dolgában.

— A vetések állása. Mint a földmivvelésügyi miniszternek augusztus 30-ról szóló jelentése mondja, az augusztus utolsó harmadában mutatkozott száraz, meleg időjárás a növényzet fejlődését hátráltatja. A kukoricatermes kilátásai csökkentek, úgyannyra, hogy az Alföldön már az első beálta sem javíthatná meg a gyöngye terméskilátásokat. Nagyon szenvednek a szárazság és hőség alatt a káposztafélék, a kerti vetemények, a burgonya; gyengén fejlődik a szőlő is. Szemei többhelyen aprók és kemények maradtak és a fúr-

tők, a szöm leporogása folytán erősen ritkulnak. De kieflőztő termést ígér a kőrös, a köles és a tatarika, míg a duhny minőségjező.

— Uj közszégi jegyző. Algyői folyó hó 4-én ejtette meg a közszégi képviseletet, Hergeló z István dr. főszolgabíró elnöklése mellett, a jegyzőséget, melyre Dócsa Károly lemondása tett szükségesé. Jegyzővé az algyőiek az eddigi volt szolgabíró miso J. J. Kovács Gyula választották meg.

— Kossuth-ünnep Kisteleken. Kisteleki levélzők írja, hogy az ottani illmi népisikolák tanítótestülete a f. hó 2-án tartott értekezletén elhatározta, hogy szeptember 19-én, Kossuth Lajos születésnapja 100 ik évfordulójának emlékére, az iskolás gyermekekkel ünnepélyt rendez, melyre a gazdasági övöltsőkört, néptört és a figyelembe kőr tagjait, valamint a közszégi előjáróság: és az állami iskolák godnoksisgát is meghívja. De cért illeti a doré kisteleki tanítótestület, hogy ezt az alkalmat is felhasználja az ifjúság szívében, lelkében apni a hazaszeretet szent érzését: és hiszik hogy a tanítótestületek meggyeszte követni fogják a nem: pádit és szeptember 19-án: nap: les: vármegye: t: b: a: m: a: i: s: k: o: l: á: k: i: f: i: s: t: á: s: i: g: a: t: a: k: .

— Szentesi munkások Ausztriában. Egy iglői magyar ember, Burger Ferenc nevezett vállalkozó vasútépítési vállalatot fogott Ausztriában, a Salczanngráiban. Egy vicinilis vasútépítésről van szó, mely hónapokon át foglalkoztat ad a földmivvelés és a vállalkozó, maga is magyar honos, elhatározta, hogy erre a földmivvelés csakis magyar munkásokat alkalmaz. A szentesi földmivvelésnek nagy a híre nemcsak idebent de kint is, így fordult a tekintete az osztr. vasút építési vállalkozójának felé, a munkásaink felé és Szántó Lajos dr. közgazgatási jegyző közvetítésével, aki nagy ügyességgel szentesi magat a munkások munkálkóztatásának, csakhamar létre is jött a meggyezés és a vállalkozó és 200 szentesi munkás közt úgy, hogy az idegenbe menő munkásépáneknek, három havi munkaidő mellett, napi 3 korona bérminimum lett biztosítva. A kétszáz szentesi munkás tegnap indult el a nagy útra, Ausztriába és kiviháságukra elkísérte őket maga Szántó Lajos dr. városi jegyző hatóságai munkálkóztató is, hogy munkába állásuknál jelen legyen.

— Póstaügy. A póstahivatalok megfigyelési szerint még mindig nagy számmal adnak postára oly leveleket és levelezőlapokat, a melyek nem a jelenleg érvényben levő, hanem a korona értékben való számítás behozatala előtt érvényben volt díjszabás szerint, tehát elégtelenül vannak bérmentesítve. Ennek kellemlenem következménye az, hogy a pósta pótdíjat számít fel s ha azt mag nem fizetik, a levelet, mintnem kézbesíthető a feladási helyére küldi vissza. Ezen kelte neveltségűl a közönséget megkímélni óhajtván, felhívjuk figyelmét a jelenleg érvényben álló levelezési tárija leggyakrabban alkalmazást találó tételeire: A beföldre, Ausztriába (Lichtensteinnal) Bosznia Hercegovinába (a novibazári pasalikot kivéve), Németországba 20 grammig, Szerbiába és Montenegróba 15 grammig az egyszerű levelek díja 10 fillér, a levelező lapoké 5 fillér; a többi külföldre a levelek díja 15 grammonként (Svájzba 20 grammonként) 25 fillér, a levelező lapoké 10 fillér. Ez a tarifa olyan egyszerű, hogy az nehézség nélkül bárki is könnyen emlékeztetve tarthatja.

— Halálos ebmarás Kisteleken. Kistelek lakosságát valóságos rettenésben tartja most az a szomorú dolog, hogy a közszégen temérdek a veszett eb, ami nagy szerszencségeket okoz. A szörnyű veszedelem nem akar szünni, ami annak tulajdonosát, hogy az állatorvosnak az ebzáratra vonatkozó ren-

delkezéseit nem respektálja a lakosság. Még augusztusban történt, hogy egy kis kutya megharapta a 7 éves Csizmadia Anna kis úját, majd a kilenc éves Bitó Józsi arcát karmolaszta meg. A kutya még akkor éjjel megveszett és többeket meg is mart. A megharapott két gyermek szülei orvoshoz fordultak, akinek tanácsára a pesti Pasteur-intézetbe szállították a gyerekeket, akiket két hét múlva beoltva visszahoztak Kistelekre. A vonaton Bitó Józsi vizet kért s a mikor odanyújtott neki a vizet: fölsikoltott. A szerencsétlen kis fiún viziszny tört ki. Ott-hon aztán néhány nap múlva nagy kinok közt elpusztult. Csizmadia Anna szintén beteg, bár azt hiszik megmenthető. A gyanus kutyákat most rendre lelovöldözik és a hatóság szigorú intézkedéseket tesz a vérszennyeződés érdekében.

— **Jutalomjáték.** A szintársulat egyik kiváló tehetségű, közkedvelt tagjának, Baróthy Antalnak hétfőn este, kisasszony napján lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal színre kerül Csepreghy kitűnő népszínműve a »Piros bugyelláris« címűben a jutalmazandó egyik legszebb szerepét: a Török birot fogja játszani. Felesleges snek tartjuk úgy az említett színművszéről, mint a szindarabról írni, mert mindkettőt előnyösen ismeri közönségünk. Hisszük, hogy a jutalmazandó való tekintetből — aki játékaival nekünk már igen sok élvezetet nyújtott — közönségünk szépen megöli a nézőteret, amivel nemcsak a jutalmazottnak; de magunknak is kedves estét szerzünk.

— **Határjárás.** Tapé és Sövényháza községek meg a leili puszta között való határ megállapítása érdekében, a csanádi püspök kívánságára f. hó 13-án határjárat tartanak, amelyen vármegyénk kiküldetésében Matéffy Kálmán főjőz vezet.

— **Szóló-tolvajok Horgoson.** Két veszedelmes szőlőtolvaj felett itélkezett a napokban a szegedi törvényszék. Biró András napszamos és Huzsvár Józsefné útek a vádlottak padján, akik a múlt évi novemberben Pozsgai Károly horgosi hazának padlásáról három métermazsa szőlőt loptak el. A padlásra létrán masztak föl, egy melléképületből pedig 16 kosarat loptak, hogy a szőlőt elszállíthassák. Az elszállításra Jakobovics Páit fogadtak föl, aki rájött, hogy a szőlőt lopták. Ezért aztán nem is vallalkozott az elszállításra, hanem följelentette a tolvajokat. — A törvényszék Biró András 8 hónapi, Huzsvár Józsefné pedig 6 hónapi börtönrre ítélte el.

— **Színházi heti műsor.** A színházi bizottság, tegnap délelőtt tartott ülésében az e heti műsort következőkben állapította meg: Hét főn, az ünnepre való tekintettel: »Piros bugyelláris« népszínmű; kedden melodráma »Hannelme menyemenetelen« s utána hangverseny; szerdán »Santonoy« operett; csütörtökön történeti drama »István király«; pénteken zónaelőadásban »Az arany káca«; szombaton »A szultán« operett, vasárnap pedig, a Kossuth-ünnep alkalmára díszelőadásul: »Az arany lakodalom« színmű, melyet ének, szavaltat és némaénekek tesznek változatosabbá. — Pótdaraboknak kijelölte a bizottság: »Pillangó kisasszony«, »Az almafa«, Régi szerető és »Zsaba« című szindarabokat.

— **Pékműhelyek megvizsgálása.** Czukermann Soma dr. városi orvos a napokban megvizsgálta a Szentcsen lévő összes pékműhelyeket, melyekben mindent teljes rendben talált.

— **Elűnt fiatal ember.** Piti József 20 éves lakosság meg ez év május havában elűnt a szülei lakásáról, a nélkül, hogy hozzátartozóit távozásáról értesítette volna. Az elűnt fiatal ember édesapja most felment a rendőrségre, ahol fiának országos köröztetését kéri.

— **Országos vásár.** Szentes város hatóságát értesítik, hogy szabadkán a ősz országos vásárt e hó 7 és 9-én tartják meg. A vásárra vérszenten jóságok — sertések kivételével — felhajthatók.

— **Talált csengő.** Somodi Eszter I. tized 551 szám alatti lakos pénteken egy nagy csengőt vitt be a rendőrségre. A csengőt Somodi Eszter Imre nevű fia találta a nagyvölgy mellett. Tulajdonosa kellő igazolás után átvetheti.

* A pozsonyi mezőgazdasági kiállítás látogatóinak figyelmét egy különös látványosságra akarjuk felhívni és pedig Dr. Schlessinger Miksa vizgyógyintézetére és szanatóriumára a pompás pozsonyi hegysetány bejáratánál (Mély út). Mindenki, ki ezen mintaintézetet látta, tökéletesen meg van győződve arról, hogy mi magyarok már nem vagyunk kénytelenek külföldi vizgyógyintézeteket látogatni.

* **Angolországban a hólygek nem arckenesők,** hanem ugorokatejt használnak szépitőszertül miért nagyon sok pénz ment ki a külföldre. Ma már ez teljesen fölösleges, mert Balassa K. gyógyszerárban Temesvár kapható a valódi angol ugorokatejt. Úvegeje 2 kor. Köztudomású, hogy a Balassa-féle valódi ugorokatejt az arcbört bársony simává fehérré varázsolja és teljesen eltüntet minden ráncot, májfoltot és szeplőt a legrovidebb idő alatt. Ajánlatos a valódi angol ugorokaszappan 1 kor. Powder 1 kor. 20 fill. Kapható minden gyógyszerárban. (1)

— **E elvesztett aranyóra.** A rendőrséghez érkezett jelentés szerint tegnap délután a Matéfi Ferenc dr. polgármester háza tól a Kulhárs Samuel üzletéig terjedő úton, alon egy női aranyóra lánccsal együtt elvesztett. Megtalálójá illő jutalomba részesül a tulajdonosnak való átadás esetén.

— **A bátor Batori.** Nagy dalolás verte fel szombatban délelőtt a Kossuth-tér esendjét. Az említett időben Batori József vonult át a Kossuth-téren a hova a kurcántúli delelőkorsmából vetődött, persze italos fővel. A nagy dalolásra a pontos rendőr megállította Batori urat és csendre intte. Erre azonban felforogant a magyarban a csongrádi bor és a rendőre támadva, kiabálta:

— Ne jajgasson kend, jobban tudom én a törvényt, mint maga!

Ilyen és ehhez hasonló kiáltások hgytak el a bátor Batori ajakait, aminek az lett a következménye, hogy a csérfészek egyik hús cellájában elmelkedhetett arról: vajjon csakugyan tudja-e a törvényt?

Színház.

Ujdonságunkban gazdag színi évadunknak kétségtelenül egyik legszellemesebb szövegei és meséjü ujdonsága volt a szerdán színr került Bisson-féle francia vígjáték, »A nevezetes kastély«, csak az a kár, hogy a szintársulat kissé előkészületlenül lépett e finoman kihegyezett vígjátékkal a közönség elé, így az előadás is kissé vontatott volt, egyik-másik szereplő még szemlátomást küzdött a szerepmutadás nehézségével, ami sokat elvett a darab értékeiből, melynek éltető eleme volna az, hogy a leggyorsabb tempóban peregjen le a színpadon.

A szereplők közül, szereptudás tekintetében is, első helyen kell említenünk Szabados Gizikét (Geneviève), aki igen kedves falusi ártatlanság volt továbbá Rátkait (Claude), aki nehéz farszto szerepében, mely egy felvonáson át alandóan a színpadon tartotta, excellált és L. Mihályfi Juluskát (Chloe), aki az ezáltal aggzszt szerepében kitűnő volt.

Csütörtökön, »Valeni néze« színmű előadásakor sokat vezettek azok, akik színházban nem voltak; pedig számosan valának ilyenek a rendező színházlátogatók közül is, mert a nézőtér szinte ásitozott az ürességtől. Brociner színműve a »Valeni néze« a modern színműirodalom egyik leghatalmasabb hatású színműve, a társadalmi életből meríti tárgyát és igaz hús és vérből való alakokat visz a színpadra olyan esemény keretében, mely a mindennapi életben gyökerez. E mellett a rendezés és előadás mintaszert volt s a szereplők egymást látszottak fölülmúlni akarni abban, hogy a színmű minden egyes szerepének szépsége érvényesüljön. A siker így elmaradhatatlan és zajos volt s ebben a főérdem kétségén kívül Tarján Irmaé (Szanda)

és Baróthyé (Cstuku államügyész) akik mind a ketten bravúrral játsztak meg nehéz, farszto és hatalmas fizikumot követelő szerepeket. Kitűnő alakítással segítettek elő az ösztátek sikerét: Sándori (Fortunát), Falusi (Jonel), Szabados Gizi (Pia), Czako (Olesku), Tóth Antal (Barbu), és Koncz (Dragos kovács), Baranyai (Notara), míg kisebb szerepekben Németh (Bogdán), L. Mihályfi Juliska (Adel), Simon Mariska (Zoe) és Kovács Ilka (Paraszka) kitűnően egészítették ki az ösztáteket.

Pénteken zónaelőadásban az »Adam és Eva« operettet ismételték, közepesen látogatott ház előtt, az első előadással vetekedő jó és zajos sikerű előadásban.

Tegnap Herceg Ferenc új regényes színjátéka »Balaton rege« került színr, ma este pedig az »Öldög mátkája« népszínművet adják.

Irodalom.

„Kossuth Album“ ezim alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth ünnep rendező-bizottsága jóváhagyása mellett, egy felette becses dalguyütemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára Klöckner Ede budapesti zeneműkiadóval. Huber Sándor jeles zeneszerzőnk által méltányolható buzgalommal gyűjté össze ez albuma a legszebb Kossuth-szabadgharozai nótákat, melyek eddig hozzáférhetlenül, szétszórtan s ismeretlenül léteztek csupan. Az izléses szép kiállítású, 25 művet felölelő füzet terjedelmese tartalomból elég ha ezeket soroljuk fel: 1. Dr. Pap Zoltannak az orsz. ünneprendező-bizottság által hivatalosan elfogadott »Kossuth Himnusz«-at. 2. Kossuth Lajos búcsúja az ország határan. »Kitarom reszkető karom.« 3. Kossuth Lajos azt üzenté. 4. Egressy Béni »Szózat.« 5. Egressy Béni, »Talra magyar!« 6. Lányi Ernő, »Tavaszdodik, még sincs harmat, se virág.« 7. Világosi fegyverletélté dala. 8. Erdődy Ernő, »Még halt Kossuth.« 9. Jön Kossuth, jön! 10. Lányi Ernő, »Hát még mindig az a gyűlölt «Gott erhalte» jarja. 11. Greizinger Ivan, »Kossuth Lajos ujra üzent Turinból.« 12. Greizinger Ivan, »Nem fájult el a magyar vér.« 13. Csengery Gyula, »Turin felett ragogy az ég!« 14. Garibaldi nóta. 15. Egressy Béni, »1848-as honvédek indulója.« 16. Honvéd-tűzér temetése. 18. Kossuth Lajos levelet írte stb! — Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 koroná nettó és Klöckner Ede zenemű-kiadóhivatalából Budapest, VIII. József-körút 24. rendelhető meg. Bizavást elmondjuk, hogy a magyar zeneműpiacon e szép műhöz hasonló alkalmi mű még alig jelet meg valaha, s a legjobb hazafias dalainkat egybegyűjtő ezen érdekes füzetet minden dal-és zenebarátnak megszerzésre melegen ajánlatjuk annal is inkább, mert ára is feltűnően olcsóra van szabva, nyilván azért, hogy ez emlékfüzetet a legszerényebb tehetségűek is megszerezhessek. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth-ünnepélyt rendező-bizottsága által hivatalosan elfogadott »Kossuth-Himnusz« Dr. Pap Zoltántól, énekre és zongorára. Ára 1 korona 20 fill. és Lányi Ernő, »Tavaszdodik, még sincs harmat, se virág«, a hirneces zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala ének és zongorára 60 fillér, és fréfi négyeskarra 2 Kossuth-dalla ugyanaz 2 korona.

Nyiltér*)

Molnár Géza urnak

Helyben.

Az elmult hó 26-án kelt sértő levelemért, miután azt bizonyos okok miatt bebizonnyítani nem akarom, azért úgy öntől mint fivérédtől: Molnár Antal úrtól ez úton kérek bocsánatot.

Halász Szabó Dániel.

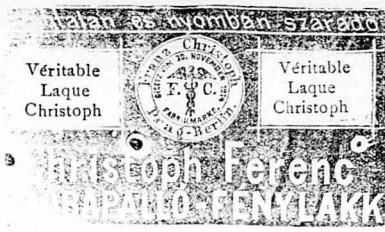
*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

KOSSUTH LAJOS
nagy hazánkba em. ékére nemzeti kokárdával körülvett brass alak, remek kivitelű szabdalmazott photo-email felvényeket készített

Brust Béla
előkelő budapesti 2 1

photo-email műintézete,
mely általános ismert cég legutóbb a versedi kiállításon általános feltűnést keltett gyártmányával. Egyesületek, körök, asztaltársaságok, és egyeseknek ez a Kossuth kép a legszebb, legelőcsőbb és legmaradandóbb emlékét képezi. Az ország minden részéről már eddig is beérkezett megrendelések sokaságára való tekintettel, kérjük a megrendeléseket mihamarabb eszközölni.

Minta és árjegyzék kívánatra díjtalanul küldetik.
Megrendelések photo-email műintézetéhez.
Budapest, Erzsébet-körút 30 sz. földendők.

Véritable Laque Christoph
Véritable Laque Christoph

Christoph Ferenc
Avalódi szobapalló fenyvek feltalálója és egyedüli gyártója
Szentés: EISLER AJOS. 12-7

Christoph Ferenc.
Avalódi szobapalló fenyvek feltalálója és egyedüli gyártója
Szentés: EISLER AJOS. 12-7

Földeladás.

Bakay Gézáno sz. Sarkady Nagy Mariskának Nagykirályságon 85 hold földje tanyával, Fábán-Sebestyénben egy szélmalma, 2 szobás lakás és istálló, 140 hold 770 négyszögöl és 40 hold földje szabadkézből eladó egészben, vagy bármily apróbb parcellákban.

Ertekezni lehet a tulajdonosóval Szarvason, vagy **Dr. Purjesz János** ügyvéd úrral Szentésen. 3-1

Földbérbeadás.
Dr. Kertész Jenőnek a szegvári Konrában 35 hold földje több évre haszonbérbe kiadó. — Ertekezhetni Kertész Mórral, Szentésen. 3-1

KIVÁLÓ
útazók kerestetnek
egy igen keresett cikk előrusításához. Nagy kereset. Ajánlatok „F. D. H. 745.” alatt **Mosse Rudolfhoz, Frankfurt** a. Main címzendők. 2-1

Kis nyílt bolti állvány pulttal megvételre **kerestetik.**
Cím megudható a kiadó hivatalban.

Szőlő eladás.
Bóna József tanítónál az elsőrendű csemege szőlő kilonként 36 fillérért kapható.

Hirdetmény.
A kecskeméti Miklós-telepi vincellár iskolánál 1901. évi kitűnő ízű piros bor rendelhető 50 literen felüli mennyiségben, véso hordójába literenkint 40 fillér aron.
Mintát kívánatra ingyen küld
a m. kir. vincellári iskola igazgatósága Kecskeméten.

Képviselők
kik gazberendezések szerelésében jártasak, **kerestetnek**

ACETYLÉN
világítási vállalathoz.
Ajánlatok referenciák megjelölésével
KLINGER RICH.

Gumpoldskirchenei gép- és fémárú gyár magyarországi telepe
Budapest, VII., Hernád-utca 43. szám.
„ACETYLÉN-UDVAR” címzendők.

Bor és szőlőeladás.
Dr. Reis Samu saját termésű, kitűnő minőségű bora felhektónként is eladó. Ugyancsak nála eladó csemege szőlő, valamint előjegyezhető idejű must és szőlva is. Ertekezhetni vele Kossuth-utczai házánál. 3-1

Bor-eladás.
Kitűnő minőségű, saját termésű piros siller borom, fel hektoliterenként, vagy nagyobb mennyiségben eladó. Csongrádon, szük-utca 13. szám.

őzv. **Turcsányi Lajosné**
Tary Piroska.

HOVA VIGYÜK
elromlott vagy eltörött óráinkat javíttatni?

Miután **Strasser Sándor,** kinek a GÖRÖG EGYHÁZ BÉRHÁZÁBAN igen szép óra és ékszer üzlete és nagy órajavitó műhelye van, — mindent elkövezt arra nézve, hogy Szentés város közönsége olcsón és pontosan javíttathassa óráit, helyesen teszi mindenképpen, aki óráját oda viszi javítani, **ki azt gyorsan, olcsón és pontosan javítja meg 2 évi írásbeli jótállás mellett.**

Mindenki, a ki óráját javításba **Strasser Sándor órajavitó műhelyébe** adja, egy igen szép és értékes lánczot kap ingyen ajándékba. A jó órajavitó műhelyen kívül igen szép arany, ezüst gyűrűk, fülbevalók, nyakékek, zsuzsuk, China ezüst tárgyak, arany ezüst, nickel, aczél zseborák és lánczok, tájték pipák és szipkák, mindentéle fali és inga órák, vannak raktáron s aki szépet és jót olcsón akar vásárolni az keresse fel **Strasser Sándor óras és ékszerüzletét és órajavitó műhelyét,** mely a Kossuth-utczában a Görög egyház bérházában van.

Pénzkölcsönök
leggyorsabb és legolcsóbb eszközlése házakra, földekre
4 1/2 % -os kamat mellett **50 évre is.** Kizárólag **utólagos** jutalék-fizetés ellenében,
ugyszintén **köz- és magántisztviselőknek, katonatiszteknek,** kereskedőknek, iparosoknak és minden hitelképes egyénnek diszkrétén eszközöl hitelt

SOMOGYI BANKIRODA
boj. czég.
Budapest, VI. ker. Próféta-utczá 5. szám.
(Válaszbélyeg csatolandó)

3-1

Érsek Imre I. 698. számú háza
olcsón kedvező feltételek mel-
lett eladó.

Minta ingyen
90 filléres
postaköltség
ellenében.

Minta ingyen
120 filléres
postaköltség
ellenében.

„IPE“

californiai hajnövesztő hagyma

Szentágoti eredmény! Naponta kimentek kishatali
egy szennazóis hajnövesztő szer, amilyen Eu-
ropában eddig még sohasem volt. Egy csomag
„Ipe“ hagymából minden gyermek maga ké-
szíthet mintegy 2 liter „Ipe-hajvizet“, a mely-
nek szennazóis hatása valóban mindenkit
meglep. A haj már az első mosás után há-
romszor olyan sűrű lesz mint előbb volt. A
haj soha meg nem őszi. A haj sűrűsöde-
sért felelősséget vállalunk. Korpa azonnal
eltűnik. 1 nagy csomag „Ipe hagymát“
2 ft, fél csomagot 1 ftért szállítunk minden
világ részbe, (az összeg beküldése ellenében,
esséleg helyszíneken vagy utánvétellel.) Min-
denkinek saját érdekében áll, hogy 1 ilyen
csomag valódi „Ipe-hagymát“ megrendeljen.
Egyébiránt szállítunk kész „Ipe-hajvizet“ is
üvegekben nagyságrint 2.50 1.50 és 1 ftért
Örizz meg mindenki ezen hirdést mert rit-
kán fog megjelenni. Tessék a címre pontosan
ügyelni mert különben felelősséget nem
vállalhatunk. Első amerikai „OJA“ vállalat,
Bécs, IX. Währingerstrasse 16. I. emelet. 10-3

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszert, mely az elvesz-
tett erőt visszasaadja. Mindazok, akik érte irnak, in-
gyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vas-
tag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsa-
magolva. A legcsudálatosabb csodagyógyszer ez,
mely már ezeket megmentett, akik ifjokori kicsa-
pongások folytán erejüket veszítették vagy ezeken-
közül betegségeket szereztek. Ez okból elhatározta az
intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag
szert magyarázó könyvecskével díjtalanul küldeni. E
házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki
aki ifjokori kicsapongások folytán nem bajokban,
szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségben,
szerved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer
közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésére
szorulnak és csudás eredménnyel gyógyítja meg az
évek óta állandóan betegeket is. Öreges és ifjak ir-
hatnak, az alatt jelezett címen a „State Medical In-
stitut“-nak, honnan a próbacsomagot címüdre azo-
nal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja
megmenteni, akik gyógykezelésüket végezték otthon-
kat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmu-
tatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegsége-
kből otthon is gyógyulni. Az intézet nem tesz kivé-
telt. Mindenki, bárholon magyaráz is írhat a gyógy-
szerért, amire a legnagyobb diszkreció mellett díjtal-
anul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó
könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — min-
denki azonnal. A küldemény olyan szépen van cso-
magolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A
levelet így kell megcímezni: State Medical Institute
6901. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika
Es minden leve portómentesen küldendő.

A vrdniki köszénbányák kizáróla
gos képviselőjénél

Pillischer Adolfnál Ó-Becsén

legjutányosabb áron megrendelhetők

Iső rendű szagtalan darabos

kályhaszén szoba fűtésre.

Aknaszén malmok és kórkemen-
cék részére.

A vrdniki köszén-termék úgy
minőség mint jutányosság tekinte-
tében sokszorosan felülmulja a
versenytermékeket.

Kapható vagon száma megren-
delhető alulírottánál, ki az érdeklődők-
nek bővebb felvilágosítással is szolgál.

Pillischer Adolf

10—2 Ó-Becsén

5703. szám.
1902.

Tiszáninneni járáa főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Horgos községnél üresedésben
levő állatorvosi állásra pályázatot hir-
detek. Pályázhatnak mindazok, a kik
az 1888. évi VII. t. cz. 117. §-ában
előírt minősítettséggel bírnak.

Az állás javadalma évi 800 K.
fizetés, 300 K. lakbér. Azonfelül
mágnatulajdonosok felhívására eszkö-
zölt állat-gyógykezelésért a következő
díjak számíthatók:

Nappali látgatás 60 f., kisebb
műtétért 2 K., nagyobb műtétért 4 K.
éjjel ezen díjak kétszerese. Kültérüle-
ten, a természetbeli fuvaron kívül ugyan-
csak a díjak kétszerese számítható fel.

Végül pedig a közégi vágóhi-
don eszközölt szarvasmarha-, sertés-,
borjú- és bárány-vágatások után a
szabályrendeletileg megállapított szem-
ledijak szedhetők. Pályázati határidő
lejártá 1902. évi október hó 25-ke.

Dorozma 1902. augusztus 29.

2—2

Dr. Herglöz

főszolgabíró.

Id. Csathó Sándor

nagynyomású 7 házi földje f. évi októ-
ber 1-től haszonbérbe kiadó. — Érte-
kezhetni lehet a megyeházán. 3—2

Árverés földbirtokra. 17—6

A szentesi járásbírótság telek könyvi osz-
tályában 1902. október 9 én délel 6 óra
kor. egymás mellett levő két drb fe rtől birtok
egyik 40 hold 1437 négyszögöl, másik 12
hold 440 négyszögöl, bírói árverésen, a leg-
többet ígérőnek e adatik. Bántapénz 89 ko-
rona 90 fillér és 17 korona 10 fillér. A vé-
telár az árverés jogerőre emelkedése után 6
óra fizetendő be a szentesi kir. adóhivatalba

Bor eladás.

Karász János saját termésű
kitünő fehér bora, zárt üvegekben li-
erje 50 filléret saját házánál kap-
ható. 10—4

50 FILLÉRÉRT

50.000 KOR. ért. nyerhető

a POZSONYI KIÁLLITÁSI SORSJÁTEKON

Húzás visszavonhatatlanul SZEPTEMBER 21-ÉN.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók.

Megrendeléseket a pénz beküldése ellenében pontosan
eszközöl a

KIÁLLITÁSI SORSJEGY IRODA

Budapest, V, Nádor-utca 16.

5—2

50 filléért 50.000 korona.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

A üvegek adjusztálása kereskedelmi törvényszéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. Utólérhetlenül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még időül ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kétféle hatású torokgyulladásnál, rekedtségénél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázat alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöröcsőt, köhögést és belszzagattást. 5. Kellemesen hashájtó és vértisztító, megtisztítja a veséket megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kétféle hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpénésznél s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a lőfogást s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kétféle szer minden sebre, forróság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sebekre, fagyos daganatokra, ruh, ötvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zúgást, szagattat, csúzt, fülfájást stb. Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apácavédjegyre! Hamisítások ellen leg-

jobbán véd a gyárból, eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 22 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postaiállomásra Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Sztétküldés csakis az összeg egyelőleg beküldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi rendkívül tisztítóerejű Centifolia-kenőcsével

mely a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában felülmúlhatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható: gyermekágyasok rosszmenetőségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebekre sósólyas ellen, dagadt lábakra, sőt csontszáznál is, ütött szűrt, lőtt, vágott vagy zúzott minden mindn idegen anyag kihűzésára, amilyen üveg vagy faszálka, homok, serét, tövis stb. minden daganatnál, kinövésnél, karbunkulusnál képződményeknél, sőt ráknál; újszülötnél, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisöbbszét lábra, minden égési sebre, fagyra, a betegek felfekvésére, nyakdaganatra, fülfolyásra s a gyermekek ötvárára stb. stb. Sztétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítóvalával 2 téglly 3 kor. 50 fillér. Eredeti bizonyítványok egész tömege. Óvakodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljünk, hogy minden tégllyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregradat“ van beégetve.

E gyógyhatásában felülmúlhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt, minél régiebbek, annál értékebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem árt nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csaknem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos is megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyen ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyeket haszontalanul dobjunk ki a pénzt, hanem mindig csak a két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közméret szerhellel folyamodni, miket minden eshetőségre, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók leggyorsabb közvetlen megrendelést címezni

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke“ Pregradában — Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központi raktár Budapesten: Török J. gyógyszerertárban, Zágrábban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 52—39

FUTÓ ZOLTAN

ev. reform. lelkésznek vekehrhái egy telek papi földje f. évi Szent-Mihály naptól haszonbérbe kiadandó. — Ertekezhetni Gerőcz Lajos lelkésszel.

Néh. özv. Kőnig Simonné

örökösének cseri, tőkei és királysági tanya földje, továbbá özv. Valentin Gáborné I. t. 195 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Valentin Gáborné. 5—

özv. Bóna Sándorné IV. t. 8b. sz. háza

384 szögöles szőlőskerttel kedvező fizetsi feltételek mellett eladó, Ertekezhetni lehet ugyanott.

Eladó földbirtok.

Papp Mihály Nagyrályságon 99 szám alatti két fertály földje örök áron eladó, vagy áren dába adandó Értekezhetni a helyszínen. 3—1

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkínőbb és legbiztosabb a FÖLDES-féle

MARGIT-KRÉM

mely vegyítiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmertés. Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrártást (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja. 5—4

Legkínőbb övszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis téglly 1 kor, nagy téglly Margit hűgyör (3 féle színben) 1-20 kor, Margit szappan 70 fillér, Margit fogpép (Zahn pasta) 1 kor, Margit arcviz 1 kor.

A közönség megtévesztését célzó utánzatóktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész, Arad. Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszerezésben.

Főraktár Szentesen:

Bozóky György és Gombós László

Clayton & Shuttleworth
 meőgazdasági gépjárművek Budapest 63. sz. által a legújantyasabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplőgép-készletek
 továbbá járgány-cséplőgép, lőhőre-cséplő, tisztító-csészték, konkolyozók, kaszáló- és arató-gépek, szénnyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“
 legjobb sorozógépek, asztrakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, öb-malmok, egyzetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú csék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák és képek a gépek szerkezetéről és használatáról.

Lincolni törzesszárunk a világ legnagyobb Locomobil- és cséplőgép-gyára.

Gyermekeknel és felnőtteknel a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a **Sztraka-féle tannin-csokoládé.**

Egy drb. 40 fill.

Kapható minden gyógyszerertárban

10—6

SANTALEGER

VIZGYÓGYINTÉZET POZSONY.
ÉS SANATORIUM (Cottage).
 Gyógyulni fogsz fehérvári, porcos és mátrai vidék. 300 kilóméterrel távol, jól kényelmes, nagy utak. Gyógyászati intézményi szerkesztés.
 Legmodernebb kórház. Képes előírni, mátrai és fehérvári vidék.
 Prézidium és fehérvári vidék.

MARGIT KRÉM
 Általános tisztító, hogy a széklet rendszeres és könnyű legyen a legújabb és legújabb **VILMOS**
 Ára: 2 kor. és 10 kor., csomag 70 fillér, papír 120 kor.
 Készítő: **FÜLÖP KELESI** gyógyszerész ADONIS, 1000
 Kapható minden gyógyszerben.

Lamingene hajfestő szer
 A hajad fehéredés és a hajszálak elszakadása ellen. Ára 5 korona.
OSAN
 A széklet és a fekélyek legelőjebb az **OSAN**
 Ára 1.70 és 0.80 fillér.
ROZSATEJ
 A legjobb és legelőjebb az **OSAN**
 Ára 1.00 és 0.50 fillér.
 Főiskolai hely: **GEORGY J. ANTON**, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 8.

PLATSCHEK VILMOS
 Elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza
 Budapest, IV. Központ Városház.
 Parisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, legelőjebb fényes a világon, a cipőknek gyorsan sötét feketé fényt ad és a bőrt is tartósá teszi.
 Alapítólé 1832. - Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. - Mindent kapható.

SCHWANHÄUSSER írodal czikkeli
 RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPAEDIAI BŐRZERT)
 Budapest, VII. Kerepest-ut 32. (a Pókus-kórház szomszékban.)
 Sérültek, málák, művek, karkötők, stb. Orvos-előírású műszerek, kötések, gyógykezelési eszközök.
 Gummi és halványlag műanyagosságok.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU COGNAC A LEGJOBB

várgyógyítás - Hemopatia.
 Feltétel: az egyes képződés:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.
 Budapest, V. Váci-kürt 18.
 Ismertető füzet 1 kor bérmentve.
 Milyen helybellek Budapesten a **NEW-YORK** kávéház-ban (Grszébel-körút 9-11.) találkoznak.
 Estként honvédeknek.

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAK BESZERZÉSI FORRASA
MAUTHNER ÖDÖN
 KÉPES KIR. UDVARI ÁRÁRKERESKEDÉSE
 BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENHELLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARYS
 Székesfőváros: SIKOR PÁL
 BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 25.
 100 szoba 1. traktus legelőjebb felszereltséggel egybe.
 Fürdő, előszoba és széklet elvezetés és szőcsarnok a házban. Vilmos vasúti megálló hely a császárpályavonali felé.
 HIRDETÉSEK ÉS REKLAMOKAT szakszerűen, pontosan és legelőjebb megvalósítunk.
 ALTALANOS TUDÓSÍTÓ
 Bírósági és ügyvédi tanácsadó.
 Budapest, VII. Erzsébet-körút 54.
 Tanulmány: LEOPÓLD GYULA, szerkesztő.

MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukaszem, bürkéreg és bürkényesedés ellen legelőjebb és legelőjebb szer. - Egy liter ára 0.00 fillér.
 1 kor. beszállás után bérmentve kapható az egyedül készítő:
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI. Andrássy-ut 84.
 Kapható gyógyszerárakban és drogeriáknak.

The Freshams
 Életbiztosító társaság.
 Magyarországon működik 1865 óta.
 Igazgatóság a farsangi sájt palotájában Budapest, Cseresznye-utca 26. b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely
 BUDAPESTEN.
 Császári és királyi gyógyhely, pártisz gőzfürdővel, legelőjebb lény. Üdülőköl, pompás ágyvendés-üzemeltetés, 120 és 140 ágyhálóval, - 200 helyettes lakószobával.
 Frigyesen kiváncsi legyen és bérmentve.

SZABADSÁGKÉRTÉKESÍTŐ VILÁGÁT
BUDAPEST VI. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
FELVILÁGOSÍTÁS DITALAN
 Dr. Kovács Kárpát **KÉZPASZTA**
 csúszka feloldozása védelemmel, 3 nap alatt minden kezét gyógyos és fehérvári jászok.
 Egy flégy 1.20 kor. Hozzávaló csomag 1 kor.
 Fő- és vezérlés: Dr. Kovács Ernő gyógyszerész, Budapest, VI. Gyöngyösi utca 17. szám.
 Árjegyzék: TOILETTE TITKOS kiváncsi ingyen és bérmentve.

JENCS-FÉLE
MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarhákra:
 JENCS VILMOS gyógyszerész
 BUDAPEST, II. SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTAN BELA** gyógyszerárakban Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legelőjebb órákat legelőjebb és legelőjebb ókzereseket **RÉSZLETIÁRRA**
 nagyvonalú széklet árakban minden Magyarországon és minden országban legelőjebb órák.
BRÄUSWETTER JÁNOS kerométer-órás SZÉKEDEN
 Árjegyzék 2000 káppal ingyen és bérmentve.
 Kézműipari gyártmányok
Szivattyúk és Mérlegek
 mindenféle mindenféle mindenféle
 Készítők: H. BARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE
„Le Délice”
 legelőjebb Vergő cigarettapapír, legelőjebb Vergő szivarokahüvely.
 Egyszer meggyújtva, a cigarettát a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.
 Mindent kapható.

KOSZMÉNYES CSÜZEMÉNY REPARÁTOR